

Handläggare
Mårten Sundholm
Telefon: 08-50833869

Till
Utbildningsnämnden
2025-02-20

Kostnader för att upprätthålla en god arbetsmiljö i skolan

Svar på skrivelse från Jan Jönsson m.fl. (L)

Förvaltningens förslag till beslut

Utbildningsnämnden godkänner utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning

Utbildningsnämnden har mottagit en skrivelse från Jan Jönsson med flera (L) angående kostnader för att upprätthålla en god arbetsmiljö i skolan. Frågeställarna lyfter att vissa lokalkostnader kopplade till arbetsmiljö faller på den enskilda skolan och frågar vad utbildningsförvaltningen anser om en ordning där SISAB i egenskap av fastighetsägare tar ett samlat ansvar kring kostnader för lokalfrågor som berör skolans arbetsmiljö.

Utbildningsförvaltningen ser fördelar med den ordning som föreslås i skrivelsen, framför allt i form av samordningsvinster gällande inpasseringssystem. Förvaltningen ser samtidigt nackdelar i form av ett minskat ansvar och därmed en minskad handlingsfrihet för den enskilda skolan när det gäller andra åtgärder. Därtill lyfter också förvaltningen det faktum att kostnaderna i ett övergripande perspektiv fortsatt skulle ha påverkan på skolornas ekonomi även om de hanteras utanför den enskilda skolans budget.

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Bakgrund/Ärendet

Utbildningsnämnden har mottagit en skrivelse från Jan Jönsson m.fl. (L) angående kostnader för att upprätthålla en god arbetsmiljö i skolan.

Frågeställarna menar att vissa lokalkostnader för bland annat inpasseringssystem, ventilation och ljudisolering belastar den enskilda skolans ekonomi. De anser att dessa kostnader snarare

borde vara en fastighetsägarfråga som hanteras av SISAB och därmed läggas på hyran. Fortsatt anser frågeställarna att arbetsmiljön för elever och personal inte ska vara beroende av den enskilda skolans ekonomi och frågar vad utbildningsförvaltningen anser om en ordning där SISAB tar ett samlat ansvar kring den ekonomiska hanteringen av lokalfrågor som berör skolans arbetsmiljö.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för ekonomi och styrning i samverkan med grundskoleavdelningen och gymnasieavdelningen.

Ärendet kommer att behandlas i samverkan med de fackliga organisationerna den 11 februari 2025. Funktionshinderrådet kommer att få möjlighet att behandla ärendet vid sammanträdet den 12 februari 2025.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Utbildningsförvaltningen ser fördelar med den ordning som föreslås i skrivelsen, framför allt i form av samordningsvinster gällande inpasseringssystem. Förvaltningen har även fått ett uppdrag av nämnden i samband med verksamhetsplanen för 2025 att undersöka vilka skolor som har elektroniska inpasseringssystem samt se över om det finns behov och förutsättningar att utrusta fler skolor med passersystem i trygghetsskapande syfte. I detta uppdrag ingår det att även se över om finansieringsmodellen för dessa åtgärder är ändamålsenlig.

Samtidigt vill förvaltningen lyfta fram att en ändrad ordning kan innebära gränsdragningsproblematik samt vissa begränsningar i den enskilda skolans frihet att prioritera och genomföra åtgärder i sina lokaler. Förvaltningen vill också framhålla att hyreskostnaderna betalas inom utbildningsnämndens budget. Att fler kostnader läggs på hyran kan i förlängningen innebära att den del av schablonen som betalas ut till skolorna måste minskas.

Vilken aktör som bekostar en byggåtgärd regleras bland annat i delegationsordningen, samverkansavtalet mellan staden (genom kommunstyrelsen) och SISAB samt i förvaltningsinterna dokument. Enligt samverkansavtalet ska byggåtgärder under 500 000 kronor direktfinansieras av hyresgästen och kan därför inte läggas på hyran. Rektor har delegation att beställa byggåtgärder upp till samma summa.

Förvaltningens nuvarande ordning innebär alltså att kostnader för byggåtgärder under 500 000 kronor hanteras av skolan. Denna ordning ger den enskilda skolan handlingsfrihet och möjlighet att

prioritera och genomföra enklare byggåtgärder på eget initiativ (efter SISAB:s/fastighetsägarens godkännande). Det finns dock vissa undantag – exempelvis hanteras kostnader för larm numera av central förvaltning. SISAB ansvarar för underhåll samt åtgärder kopplade till byggnadsrelaterade myndighetskrav. Förvaltningen eller skolan ansvarar för verksamhetsanknutna myndighetskrav.

Inpasseringssystem, kameraövervakning och andra inventarier hanteras inte som byggåtgärder enligt samverkansavtalet och finansieras därför med investeringsmedel. Detta ger skolan möjlighet att beställa utifrån sina unika behov och förutsättningar, men kan också innebära stora kostnader för skolan vid omfattande åtgärder. Eftersom det inte rör sig om byggåtgärder och är hyresgästens egendom så finns det i dagsläget heller ingen möjlighet att lägga kostnaden på hyran.

Förvaltningen kan se fördelar med ett tydligare och mer samlat ansvar för inpasseringssystem. Moderna dörrar i skolor är komplexa, och det är många system som samverkar för att skapa en fungerande och ändamålsenlig dörrmiljö (lås och larm, passerkontrollsystem, dörrautomatik med mera). Ytterligare komplexitet kan adderas när andra aktörer – exempelvis idrottsförvaltningen – ska ges tillgång till skolornas lokaler.

Ett mer samlat ansvar hos exempelvis SISAB skulle innebära bättre förutsättningar för samordning. Utbildningsförvaltningen har i dialoger med SISAB inför framtida avtalsöversyn framfört öppenhet inför att samla ansvaret för inpasseringssystem hos SISAB. Samverkansavtalet, som reglerar hur olika kostnader kan hanteras och vilken aktör som ansvarar för olika delar av skolans lokaler, gäller dock mellan SISAB och Stockholms stad. En översyn av avtalet görs under ledning av stadsledningskontoret. Utbildningsförvaltningen har alltså inte rådighet att på egen hand förhandla om förändringar i avtalet.

Förvaltningen har tagit fram anvisningar som anger en miniminivå för inpasseringssystemets omfattning och funktionalitet i det yttre skalskyddet. Förutsättningarna skiljer sig mellan de delar av inpasseringssystemet som kan kopplas till byggnadens skalskydd och de delar som är mer verksamhetsnära (exempelvis klassrumsdörrar). I de senare delarna kan behov och önskemål skilja sig mer mellan skolor.

Vad gäller de övriga kostnader som nämns i skrivelsen ser förvaltningen en fördel i att skolan har rådighet att initiera mindre åtgärder på eget initiativ. Alternativet, att det hanteras av central

förvaltning, skulle innebära fler prioriteringar och längre ledtider. Dessutom skulle skolornas handlingsfrihet minska.

Förvaltningen vill också påpeka att inköp av inventarier – exempelvis i kök – inte utgör en byggåtgärd och därför bekostas av skolan, samt att ventilationsåtgärder normalt bekostas av SISAB eller central förvaltning. Vid nybyggnation och större ombyggnadsprojekt finns centrala medel att söka för de merkostnader som uppstår, exempelvis för inventarier.

Eventuella förtydliganden eller ändringar i ansvarsfördelningen mellan utbildningsförvaltningen och SISAB kan hanteras när samverkansavtalet ses över.

Konsekvenser för barn och barns rättigheter samt jämställdhet

Då ärendet är ett svar på frågor i en skrivelse gör förvaltningen ingen analys av ärendets konsekvenser för jämställdhet eller för barn och barns rättigheter.

Förslag till beslut

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Lena Holmdahl
Utbildningsdirektör
Utbildningsförvaltningen

Ulrika Klemets
Avdelningschef
Utbildningsförvaltningen

Bilaga

Skrivelse om kostnader för att upprätthålla en god arbetsmiljö i skolan av Liberalerna (L)

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Lena Holmdahl, Utbildningsdirektör	2025-02-11